

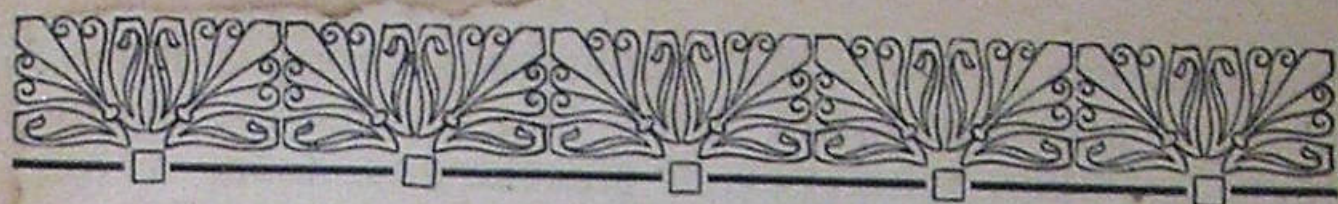
A Berea könyvkiadóvállalat kiadása

1-23247

Karácsonyi történet

egy szociáldemokratáról

Benyomások alapján közli Csia Lajos

Karácsonyi történet egy szociáldemokratáról.

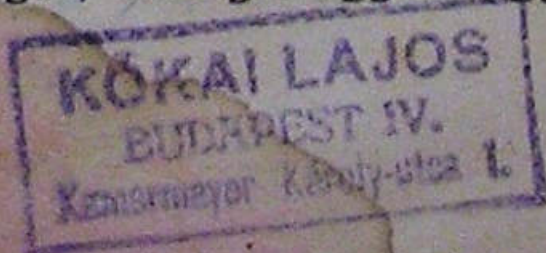
Élt egy vén istentagadó.

Nem gonoszságból tagadta meg Istent, hanem, mert nem ösmerte.

Ács volt és napról-napra kemény kézzel forgatta a nehéz szekercét. Ugyanilyen kemény kézzel volt kész lesújtani mindenre, amit képmutatásnak és hazugságnak ismert meg! Mivel pedig a fennálló rendben képmutatást és hazugságot látott, érzülete mind jobban fellázadt e rend ellen.

A papoknak nem hitt a vén ács, mert nem égi kincseket kerestek, hanem földieket. A „hivőkben” sem bízott, mert nem voltak önzetlenebbek más embe-
reknél. Isten szolgálóiért aztán megvetette Istent. Neki nem kell a szájasok és kenetteljes önzők Istene!

Az államot azért vetette meg, mert erőtlennek tartotta. Az állam feladatát az erőszak, önkény, zsarnokság letörésében látta. Erre azonban képtelennek találta azt a hatóságot, amelyet egyik vagy másik osztály

a zsebében hordott. Azt tapasztalta, hogy a hatóság csak a kizsákmányolót védi, míg a tömegek nyomorával szemben tehetetlen, a kizsákmányoltakat a gazdagok kapzsiságától megoltalmazni képtelen. S mivel az egyházak a kizsákmányoló osztály uralmát isteni rendnek hirdették, csak annál jobban gyűlölte a vallást.

Pedig maga nem volt vallástalan. Volt vallása, mert várt egy jobb kort, várta az emberiség megváltását. Várt egy forradalmat a szabadság dicső lázadását az önkény ellen.

A vén forradalmárnak volt ugyan enni-inni valója, ruhája és födele. De amikor a gazdagok esztelen pompájával a saját maga s a hozzá hasonlók nyomorult tengődését összehasonlította, szíve megtelt keserűséggel. „Ha volna Isten, nem hagyná ezt az igazságtalanságot”, szokta mondani. „Az emberiség jóltevői mi vagyunk, munkások, akik két kezünk munkájával építjük a kényelmet és dicsőséget — de kinek? Sem a kényelemből, sem a dicsőségből nem jut nekünk rész, hanem a henyélők emésztenek fel mindent. Akinek pénze van, az mindent megvásárol és mindenben uralkodik. Mi pedig csak rabszolgák maradunk, kik örülhetünk, ha nehéz napi munka után gyomrunkat silány étellel betölthetjük és fejünket rongyokra lehajthatjuk. Az állam nem képes a rabszolgatartók hatalmát letörni. Mire jó a sok ügyvéd és bíró? Csak arra, hogy a telhetetlen cápáknak mindig újabb halacskákat vigyen áldozatul. De hát az a két erős kar, mely most a szekercével a fára lesújt, melyből a gazdagnak palota készül, nem tudná széjjeltépni a pénzt, megriasztani

a léha gazdagot s egy új társadalmi rendet alkotni, melyben nem a pénz uralkodik, hanem a munkás, dolgos kéz?!“

Volt a vén istentagadónak egy húga. A főváros egyik zúgában élt kicsiny leánykájával özvegyiségben s varrással tengette életét. A vén ács haragudott hűgára, ki gyakran beszélt neki Istenről. „Nézd meg a saját gyermekedet, s azoknak gyermekeit, akiknek varrsz. Ha volna Isten, gyermeked nem volna egészségtelen lakás, hiányos táplálkozás miatt olyan sápadt.“ Az asszony köhögve felelte: „A bibliai Lázár szegény és beteg volt, de az égben, angyalok vigasztalták, mialatt a gazdag keserűen bánta, hogy földi kincseket keresett és nem Istent. Mit bánt téged a mások pénze? Elvétefik tőlük s ha tied volna, tőled is elvétefnék.“ A vén istentagadó mérgesen csapta be az ajtót s többé feléje sem nézett a hűgának.

Elérkezett az ácsból áhított nap. Az utcán vidám tavaszi levegő lengett s tavaszi hangulat volt sokak szívében. A tél ellen lázadó tavasz rokon azoknak az embereknek lelkével, akik a jelen viszonyokkal elégedetlenül, nyugtalanul várnak egy új kort, mely életünk eddig átélt fagyos telét mosolygó, napfényes meleggel váltja fel. A tavasz a forradalom évszaka. A vén ács dobogó szívvel ünnepelte a proletár-diktatura kimondását. Öreg szíve mintha megifjodott volna. A pénz zsarnok uralma ledőlt tehát. A szegényeket és özvegyeket utolsó vagyonukból is kiforgató ügyvédi fifika napjainak vége. Az egyházak képmutató heréi nem lopják tovább közpénzen a napot, a népet csalva! —

Az öreg ács a szakegyletben nem vitt nagy szerepet, fiatalabbak, szájasabbak félretolták, de a lelkesültsége tisztább volt, mint emezeké. Jóhiszeműleg biztosra vette, hogy a fényes ígéretek, hangzatos jelszavak mind valóra válnak.

Megjött a karácsony napja is. Az ácsnak örömvölgy-utcai egyszerű szobája mintha a fájdalom és csüggedés mélységes völgyében feküdt volna! Csalódott remények, szertefoszlott álmok! Miért kellett öreg, szabadulást őszintén áhító szívének olyan keservesen csalódnia?! A körülötte lármázó világgal megszakított immár minden közösséget. Ahogy előbb az elhízott papokból és bankárokból kiábrándult, úgy ábrándult ki most a szociáldemokrata és kommunista demagógokból. Hozott-e a proletár-diktatúra szabadságot? Hozott sötét, vérengző önkényt, melynél százszor elviselhetőbb volt a durva rendőrcsizma. Hozott-e a proletár-diktatúra kedvezőbb életfeltételeket? A boltok, a konyhák üresebbek voltak, mint bármikor. Meghozta-e a proletár-diktatúra az egyenlőséget? Az ellentét a proletár-diktatúra fejeinek s az orránál fogva vezetett nagy tömegnek élete között kiáltóbb és képmutatóbb volt, mint bármikor. Ha azelőtt elmondta a papokról, most százszor inkább elmondhatta ezekről, hogy amíg másoknak vizet prédikáltak, addig maguk rejtett tivornyákon bort ittak; amíg mások éheztek, ők dorbézoltak. Egyenes, őszinte szívét mindvégig nem lehetett pusztá jelszavakkal megtéveszteni.

S most elvesztette minden reménységét. Nem bizott többé egg emberi irányzatban sem, mert min-

denütt csak szavakat talált, de sehol komoly igyekezetet a szavak megvalósítására. A világ akarja, hogy megcsalják, gondolta, s mindig akadnak ügyes népámitók, kik vagy a vallás és haza, vagy a szociálizmus hangzatos jelszavaival elkábítják és kihasználják az embereket. A régi hazugság helyébe új hazugság lép s nincs hatalom, mely a csalás erejét meg tudná dönteni. Nem a társadalmi rendben van a főbaj, hanem az emberben. A vén ácsnak egy igazságban meg kellett állapodnia: az ember, akár kapitalista, akár kommunista, önző s ez önzés igazságtalanná teszi úgy a tőke, mint a proletáriátus uralmát. — De ha másokban csalódott is, ahhoz nem volt még elég őszinte, hogy önmagában is csalódott volna. Büszke egyedülvalóságban megvetette a világot, csalódását dacosan magába zárta s emberkerülővé, embergyűlölővé lett. Sajgott, vergődött csalódott szive, de megmaradt gőgös önmagába mélyedésben.

S mit talált az öreg szív önmagában? Hónapok óta keresett vigasztalást a saját jóságában, el akarta hitetni magával, hogy jobb a többieknel, de mind többször fölmerült lelkében ez a kérdés: Kiért élsz? Mivel vagy jobb másoknál, mikor magadon kívül másokkal nem törődöl? E vivódások közben egyszerre fölhangzott lelkében a Biblia egyik mondata, melyet sokat hallott beteg hűgától: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte.“ A mondat folytatására nem emlékezett, de gőgös szívének ez is elég volt arra, hogy megvetéssel bökje ki száján: „Mégsem szép egy Atyától, hogy saját fiát idegenekért odaadja!“

De közben mind többször merült fel lelkében e kérdés: Mivel vagy jobb a többiekénél? Nem élsz-e épen úgy magadnak, mint azok?

Karácsony este volt, de a vén istentagadónak nem volt karácsonya. Nem akart tudni Isten szeretetéről, mely a gyermek Jézusban megjelent. Komoran, önmagába mélyedve gubbaszkodott az egyszerű, de meleg szoba egyik zúgában. Egyszerre kopogtatás hangzott. A „Szabad” kiáltásra egy asszony nyitott be, ki az ács négy éves unokahúgát vezette kézen. „Itt lakik Kovács Károly?” s a feleletre: „Én vagyok”, elmondta, hogy a húga másfél héttel előbb meghalt a kórházban, egy időre ő fogadta magához a gyermeket. „Tovább azonban már nem tarthatom, nevelje fel maga”, fejezte be s ott hagyta az ámuló Károlyt.

Ott állt a meglepett, szóhoz nem jutó istentagadó s vele szemben a szepegő leányka. Mit kezdjen a gyermekkel? Elvégre ki nem térhet a kötelesség elől, hogy felnevelje azt, akinek rajta kívül nem volt egyetlen közeli rokona sem. Végre a leányka törte meg a csendet: „Bácsi, ne félj, megáld az Isten, hogyha szeretni fogsz, mert a mama azt mondta a kórházban, hogy aki egy olyan kis gyermeket befogad, mint én, az Úr Jézust fogadja be.” Mintha villám érintette volna az öreg Károlyt, egyszerre napfényesen állt előtte, hogy a régóta kinzó kérdésre: Kiért élsz? most alkalma lesz kielégítő választ adni. Most alkalma lesz kielégítő választ adni. Most alkalma lesz másért élni, szeretni. Mintha egész életének vágyódása, keresése, reménysége nyugvó állomáshoz érkezett volna a szere-

tetben. Az elkeseredett, rideg szívet édes meleg járta által. Lehajolt a gyermekhez és megcsókolta. A gyermek átkulcsolta az öreg nyakát s hízkelkedve nyomta arcát annak borostás, szúros ábrázatába.

Mi járta át e percben a vén lázadó szívét? Egy érzés, melyet rég elfelejtett egy vágy, amely magában hordozta a beteljesülés bizonyosságát, egy fénysugár, amely ragyogva, melegen csillogott előtte: szeretni, szeretni! De mintha a pokol minden hada támadna fel, hogy éjszakába borítsa a fényt: hangzott fel szívében a hang: Bolondság! nem érdemes az emberekkel törődni, nincsen Isten s Jézus befogadása — vén asszonyok meséje! De az valóság volt, hogy a gyermek az ölében ült s meleg szeretettel csüngött rajta. Valóság volt, hogy a szeretetnek ez a melege úgy hatott rá, mint rég kiaszott földre a langyos eső. S úgy látszott, hogy ezért a valóságért érdemes a büszke látszatot, a megalázkódni nem akarást feláldozni. Hát tévedett csakugyan? Hát van erő, mely megválthatja a reménytelen, kétségbeesett embert? Hát van Isten, aki szereti a világot. „Úgy szerette a világot, hogy egyszülött fiát odaadta érte.“ szolt félhangosan. „Hogy senki se vesszen el, ha Benne hisz, hanem örök élete legyen“, fejezte be a gyermek a mondást, ki láthatólag jól ismerte azt.

Most következett el az utolsó forradalom az öreg Károly életében. Ezt a forradalmat önmaga ellen, büszkesége ellen vivta. Fölemelte — utolsó csapásra — a nehéz szekercéhez szokott kart. S leütött vele. Könnyes szemmel, megszegyenülve, boldogan ölelte magához

a gyermeket. Van egy nagyobb jó a földi vagyonnál, amelyért a szocialisták küzdenek s ez a szeretet. A bethlehemi mezőn az angyalok ezt a legnagyobb jót hirdették. S a karjában levő gyermek mintha átváltozott volna. Egy kicsiny, jászolban fekvő gyermeket látott, kit az emberek elfelejtettek, kítagadtak, szegénységben hagytak. Ez a gyermek a legnagyobb kincset hozta magával: a szeretetet. Újra hallotta a gyermek előbbi szavát: „Aki egy kis gyermeket befogad, engem fogad be.“ „Hogy senki se vesszen el, ha Benne hisz.“ Karácsony estéjén megnyílt a vén istentagadó szive és hitt. Hitte, hogy van megváltás a nyomorult szenvedő emberiség számára. Hitte, hogy a megváltó erő Isten szeretete, ki nyomoruságunkba egyszülött Fiát küldötte le, Jézust. A lázadó, háborgó lélek megnyugodott. A megrögzött, kemény szív megnyílt az egyedül igaz szocializmus számára: mások szeretésére.

S a karácsonyi örömmüzenet napfényt árasztott szivében, mint egyszer a bethlehemi mezőn nyájukat őrző pásztorok számára: „Úgy szerette Isten e világot, hogy egyszülött Fiát adta érte!“

*A Berea kiadásában megjelent: A túlvilág.
Irta Csia Lajos. Ára 10 K. Henhöfer. Egy katolikus
pap külső és belső küzdelmei. Ára 15 K.*

Bethánia-nyomda, Budapest.

Melegén ajánljuk mindenkinek következő kiadványainkat:

Binde Frigyes: AZ UTOLSÓK; ára 60 K.; diszkiadásban 80 K.

12 füzetben:

1. A cukros zacskó	5 K.	7. Az idősebbik nevetése	8 K.
2. A keselyütoll	10 „	8. Grundmann pályaőr	10 „
3. Az aranyzappan	8 „	9. Az elhült kávé	8 „
4. Lacrimae Christi	10 „	10. A három jégesap	8 „
5. Az égő szakáll	8 „	11. A gallértalan ember	5 „
6. Gábor, a zsenge	10 „	12. Az átváltozott kormánypálca	5 „

Binde Frigyes: A SPIRITIZMUS ára 7 K.

Runa: ZENGŐ ÉRC „ 80 „

Tersteegen: CSEPPEK „ 7 „

AZ ÖRÖK REFORMÁCIÓ „ 30 „

MÁRIA „ 10 „

MILYENEK VOLTAK AZ ELSŐ KERESZTYÉNEK? „ 2 „

KARÁCSONYI TÖRTÉNET EGY SZOCIÁLDEMO-
KRATÁRÓL „ 5 „

A ZSIDÓK TÖRTÉNETE „ 10 „

NÉPSZERŰ EGYHÁZTÖRTÉNELEM, 1. rész „ 40 „

8 füzetben, egyenkint 5 koronájával:

1. Krisztus a világtörténelemben;	5. Montanismus, Tertullian, Cyprian és az ös-római gyülekezet;
2. Az apostoli egyház;	6. és 7. Keresztyénülözések a római birodalomban;
3. Apostoli atyák, hitvédők;	8. Az öskeresztyén egyház élete, istentisztelete és szervezete.
4. Az alexandriai iskola és a gnosticismus;	

E füzetek és könyvek megrendelhetők a „BEREA“
könyvkiadó vállalatnál, Csia Lajos címén, IX. ker.,
Angyal-utca 7/a., II. 9. ☎ Telefon József 105—08.